

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

**Права людини та роль Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини у
їх забезпеченні**

Що таке права людини?

Права людини - можливості людини мати певні матеріальні, культурні і духовні блага, необхідні їй для нормального життя та розвитку.

Серед них:

Право на життя, свободу і особисту недоторканність

Право на повагу до гідності

Свобода від тортур

Свобода від дискримінації, право на рівність

Право на свободу від втручання в особисте і сімейне життя

Право на свободу думки і слова

Право на достатній життєвий рівень

Право на охорону здоров'я, освіту, працю

Право на свободу мирних зібрань

Право на безпечне довкілля

Права людини

Універсальні

- Права людини *притаманні усім особам*

Неподільні

- Права людини *не можуть існувати в ізоляції*

Взаємозалежні

- Права людини *залежать один від одного*
- Порухення одного права часто призводить до порушення іншого

Невід'ємні

- Особу *не може бути позбавлено прав людини*

Способи захисту прав

Історія інституту Омбудсмана в Україні

- 14 квітня 1998 р. Верховна Рада України обрала першого в історії України Уповноваженого з прав людини – **Ніну Іванівну Карпачову.**
- 24 квітня 2012 р. – **Валерія Володимирівна Лутковська.**
- 15 березня 2018 р. - **Людмила Леонтіївна Денісова.**
- 02 липня 2022 р. - **Дмитро Валерійович Лубінець.**

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Стаття 101. Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»

Українська модель Омбудсмана характеризується

Високим конституційним статусом Уповноваженого з прав людини

незалежністю Уповноваженого від будь-якого органу державної влади або місцевого самоврядування, їх посадових осіб

запровадженням **єдиної моделі** омбудсмана на національному рівні

широкою юрисдикцією Уповноваженого, яка поширюється як на органи державної влади, включаючи суди, так і на органи місцевого самоврядування та їх посадових осіб

значними повноваженнями щодо проведення **проваджень та перевірок**

правом **ініціювати** обов'язкові для розгляду **подання** з викладенням рекомендацій щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини

гнучкістю та неформальністю **процедури**, свободою дій щодо відкриття провадження у тій чи іншій справі та ін.

можливістю для громадян безпосереднього **звернення** до Уповноваженого

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (Омбудсман)

Правовий статус Омбудсмана

- Доповнює існуючі засоби захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, не відмінляє їх і не переглядає компетенції державних органів, які забезпечують захист і поновлення порушених прав і свободи
- Візити в установи та заклади несповоди без попередження і в будь-який час
- Вступ Уповноваженого з прав людини у судову справу, присутність у суді
- Контроль за дотриманням прав громадян на звернення та доступу до публічної інформації
- Захист персональних даних
- Запобігання та протидія дискримінації

Важливо знати!

- Уповноважений не розглядає спорів між приватними особами
- Уповноважений не розглядає звернення, якщо особа подала звернення до суду

Секретаріат Уповноваженого

Секретаріат є постійно діючим органом, основними завданнями якого є організаційне, правове, науково-консультативне, інформаційно-аналітичне, науково-експертне, контрольне, матеріально-технічне, фінансове та інше забезпечення діяльності Уповноваженого з метою здійснення парламентського контролю за дотриманням конституційних прав і свобод людини та громадянина.

До Уповноваженого можна звернутися, якщо Ви вважаєте, що було порушено (список не є виключним) :

право на соціальний захист	право на безпечне довкілля
право на працю	право на мирні збори, демонстрації
право на освіту і культуру	свобода думки і слова
право на охорону здоров'я	інформаційні права (звернення та отримання інформації)
право власності	процесуальні права
фінансові права	рівні права і свободи (дискримінація за будь-якою ознакою) тощо

Як звернутися до Уповноваженого?

- **Email:** hotline@ombudsman.gov.ua
- **Адреса:** 01008, м. Київ-08,
вул. Інститутська, 21/8
- **Гаряча лінія:**
тел.: 044-253-75-89
тел.: 0800-50-17-20 (безкоштовно)

Дякуємо за увагу!

Раді дамо відповідь на Ваші
питання

Уповноважений
Верховної Ради України
з прав людини